

HABE

Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundea

C2 maila

Entzumena eta irakurmena

Deiturak: _____

Izena: _____ NA: _____

Azterketa honek **bi zati** izango ditu:

- Entzumena
- Irakurmena

ARIKETA	Puntuazioa, gutxienez	Puntuazioa, gehienez	Proposatutako denbora
Entzumena	10	20	40 minutu
Irakurmena	10	20	50 minutu

2016ko lehen deialdia

Eusko Jaurlaritzako Erakunde Autonomiaduna
Organismo Autónomo del Gobierno Vasco

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

ENTZUMENA

Grabazio bat entzungo duzu, bi aldiz:

Maddalen Lujanbiok *Arte eta jende garaikideez* gogoeta kritikoa egin zuen Euskadi Irratiko "Faktoria" saioan, 2016ko urtarrilaren 27an, Donostia 2016ko Europako Kultur Hiriburuaren inaugurazio-ekitaldiaren ondorenean.

Ondoren egin beharrekoa:

Laburtu entzundakoa, aldagai nagusiak adieraziz: zer esaten duen nork, zertarako, norentzat... (50 -70 hitzetan).

Probaren iraupena: **40 minutu**.

Jarduera honetan, azterketariak erakutsi behar du testua ulertu duela.

Laburpena

IRAKURMENA

Bea Salaberriaren artikulua duzu jarraian.

Arretaz irakurri, eta:

Laburtu irakurritakoa, aldagai nagusiak adieraziz: zer esaten duen nork, zertarako, norentzat... (50-70 hitzetan).

Probaren iraupena: **50 minutu**.

Jarduera honetan, azterketariak erakutsi behar du testua ulertu duela.

Bi uren artetik

irudia: Antton Olariaga

Iragarri dute Baionako Planning Familial elkartearen hestea. Elkarre horiek herri zokoetara heltzeko sortu ziren gerla ondoko giroan, emazteen eskubideen defendatzeko. Hastapenean ardatz bazituzten kontrazepzioa eta abortuaren legeztatzea eta informazioa, berantago zabaldu zuten ildoak, askapen eta berdintasunaren alde, diskriminazioen eta bortizkeria mota guztien salatzeke, beti herri mugimenduaren oinarriekin, popularrak, hurbilak, brikolaje girokoak, hezitzaile rol garrantzitsuarekin. Gainera, transmisio helburua ere zuten, belaunaldi batetik bestera aldarrikapenen jarraitzea, hezkuntza bideratzea, lortuaren bermatzea. Urak bidea egin zuen. Sozialistak boterera heltzean, oro har, bere eginen zituzten gai eta aldarrikapen feministak, baita hortik landa gaia instituzionalizatu, legerien bidea zabalduz. Herrietan gandi lanean segitu zuten mugimendu herrikoiek; gaur ere hor diraute emazte antolakunde zabal anitzek, aldarrikapenak

ozen eta *happeningaz* jantzirik eramaten trebe. Iparraldean ez dira eskas emazte elkarteak, erranen didazue, alta, gero eta gutxiago dira, oihartzun gero eta ahulagokoak.

Baionako Planninga hetsiko da eta beste lurraldeetakoak mehatxu berarekin dira. Zerratzaren arrazoen artean aitzina segitzeko militante eskasa aipatu da; nehor gutxi baizik ez da informatze permanentzien egiteko: ospitaleko zerbitzu gaudituetara jo beharko da, bestalde informaziorako bide anitz ba omen dugu gaurko egunean, alha alde orotan. Alha bai, bila doanarentzat eta informazio xuxena gainerakoarengandik bereizten dakienarentzat.

Pentsa dezakegu aitzinatua dela dena, erakunde erraldoien eta politikarien esku uzteko, behartsua bideratuz webgune zenbaitetara edo zerbitzu goizetik arrats galkatuetara. Alta, aitzinekoen lorpenak gauza finko, bermatu eta definitiboak direnik ez da egia. Goizero gertakari nahiz detaile berri batek ilustratzen du. Iaz, Emazteen Eskubideen Behatokia hesten zen; finantzamendu istorio. Atzo, bikote gazte bati so, mutikoaren jokamoldeak bezainbat, neska onespak harritu ninduen: gaurko neska gehiegi isiltzen dira. Auzoko farmaziako nagusia pleinitzen da gazteen desinformazioaz, biharamuneko pilulen salmenta beste antisorgailu edo preserbatiboena baino anitzez handiagoa du; hormona gaudosien

ondorioez alarmista da. 2015ean (ofizialki) sei emazte hil ziren senarraren eskutik Euskal Herrian, 2014an Frantziak 134koa aitzinatzen zuen. Ez dakigu zenbatek zuen etxetik ihes egin, zenbatek jazarpena jasan lantokian, zenbatek beharrea ez asmatu norengana itzul laguntza edo aholku bila. Ultra taldeek ez dute okasio bakarra huts egiten eskubiderik arruntena eztabaidan jartzeko. Dena bat.

Uren kontra ez bagabiltza, bi uren artetik agian bai, etengabeko erronka berriei buru egin nahian, iraganeko auziak nahiz lorpenak baliatuak, zainduak eta transmitituak direla segur izan gabe. Badirudi Euskal Herrian beste lekutan bezala, feminismoak badituela mugimenduak, diskurtsoak, ahotsak, mobilizazioak, erakundeetara heltzeko asmoa, neurtzen ez dudana da ea nola egingen dugun erritmo honetan jarraituz, gurean behintzat, erroturik geratzeko gizartean, mugimendu popularra izaten segitzeko. Dena ukanik ere eskura, sare, liburu eta aldizkaritan, tresna horiek ez lezakete ordezkari hurbileko sare eta inizatiba, funtsezkoa herria bada eta auzokoari ez huts egitea. Bestela, laster, lortua suntsiturik gertatu eta beharko da gibelera egin konpontzeko. Besterik ez baikenuke eskas.

*Bea Salaberri
Argia, 2495.zenb.
2016-02-14*

Laburpena